

ОМБУДСМАН НА РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ
НАЦИОНАЛЕН ПРЕВАНТИВЕН МЕХАНИЗЪМ

ДОКЛАД НА НАЦИОНАЛНИЯ ПРЕВАНТИВЕН МЕХАНИЗЪМ ЗА ИЗВЪРШЕНА ПРОВЕРКА В ЗАТВОРА СЛИВЕН, ЗАТВОРНИЧЕСКО ОБЩЕЖИТИЕ ОТ ОТКРИТ ТИП „СЛИВЕН“, ЗАТВОРНИЧЕСКО ОБЩЕЖИТИЕ ОТ ОТКРИТ ТИП „РАМАНУША“, ПОПРАВИТЕЛЕН ДОМ ЗА НЕПЪЛНОЛЕТНИ ДЕВОЙКИ, СЛЕДСТВЕН АРЕСТ СЛИВЕН, РАЙОННО ПОЛИЦЕЙСКО УПРАВЛЕНИЕ ПРИ ОДМВР-СЛИВЕН, РЕГИСТРАЦИОННО- ПРИЕМАТЕЛЕН ЦЕНТЪР-С.БАНЯ

В изпълнение на Заповед № 80-172/08.11.2024 г., екип на институцията, в състав от трима експерти, извърши планирана проверка от 12.11 до 15.11.2024 г. в следните обекти:

1. Затвор - гр. Сливен;
2. Затворническо общежитие от открит тип „Сливен“;
3. Затворническо общежитие от открит тип „Рамануша“;
4. Поправителен дом за непълнолетни девойки;
5. Следствен арест към Затвора Сливен;
6. Районно полицейско управление при ОДМВР - гр. Сливен;
7. Регистрационно-приемателен център - с. Баня към ДАБ при МС

Поводът за проверката са постъпили жалби от лишени от свобода с оплаквания за лоши материално-битови условия, оплаквания от влошено медицинското обслужване, както и с оглед проследяване напредъка по изпълнението на препоръките на омбудсмана в качеството му на НПМ, при предходната му проверка в Затвор Сливен и общежитията към него през 2021 г.

Ръководствата и служителите, работещи в горепосочените обекти оказаха пълно съдействие на проверяващия екип на институцията на омбудсмана, като осигуриха достъп на екипа до всички помещения, предоставиха поискани документи и не се намесваха в комуникацията с настанените лица.

Затвор Сливен

Към Затвора Сливен функционират едно затворническо общежитие от закрит тип (корпус), две затворнически общежития от открит тип: затворническо общежитие „Сливен“ (ЗО „Сливен“), териториално разположено в рамките на Затвора Сливен, и Затворническо общежитие „Рамануша“ (ЗО „Рамануша“), разположено на 10 км източно от града. В рамките на затвора е разположен и Поправителният дом за непълнолетни девойки (ПДНП). Към затвора функционират административна сграда, училище, кухня, столова и складови помещения, библиотека, лавка, детска ясла, шивашки цех, цех за производство на домакински гъби, място за престой на открито, медицински център с оборудвани кабинети.

1. Капацитет

Общият капацитет на затвора, на база 6 кв.м. за единично настаняване и 4 кв.м. за многочислено настаняване е **341** лишени от свобода и задържани лица, вкл. със затворническите общежития и ПДНД.

За 2023 година в Затвора Сливен са постъпили **190** жени, разпределени по категории както следва:

Открит тип: **76**

Закрит тип: **22**

Рецидивисти: **16**

Обвиняеми: **48**

Подсъдими: **24**

Преведени от други затвори: **7**

Мъже: **1**

Непълнолетни: **3**

От началото на 2024 година до 13.11.2024 г. общият брой новопостъпили жени е **150** л.св., от които:

Открит тип: **48**

Закрит тип: **19**

Рецидивисти: **20**

Обвиняеми: **39**

Подсъдими: **20**

Преведени от други затвори: **5**

Мъже: **2**

Непълнолетни: **2**

За сравнение за същия период общ брой освободени жени са **139** л.св., от които **105** по изтърпяване, **6** са условно предсрочно освободени, **7** са преведени в друг затвор, **21** на друго основание.

Корпус(закрит тип)

Корпус - Затвор Сливен

Общият капацитет на корпуса на затвора на база 4 кв. м. е за 243 лишени от свобода с приемно отделение (12 спални помещения), отделение „обвиняеми и подсъдими“, зона за повишена сигурност. Настанените лица към деня на проверката в корпуса са **201** жени. В хода на извършената проверка проверяващият екип **не констатира наличие на пренаселеност** в Затвора, като се спазва **необходимата разполагаема жилищна площ на лишен от свобода.**

През последните две години Затворът Сливен не е включван в графика на ГДИН за извършване на дейности по строителство и ремонти на материалната база. Извършват се основно частични текущи ремонти за поддръжка на материалната база.

Материално-битовите условия в закрития тип са добри и отговарят на европейските и международните стандарти. Всяка килия разполага със собствен санитарен възел, осигурено е отопление във всяко спално помещение, достъп до естествена дневна светлина и вентилация.

Спално помещение със санитарен възел

Детска ясла с баня

Затворът разполага с детска ясла, оборудвана баня и кухня за кърмачки, предвидена за лишени от свобода, които отглеждат деца в затвора. Към деня на проверката, в Затвор Сливен нямаше настанени бременни или лишени от свобода, отглеждащи деца до 2-годишна възраст

Хигиената в помещенията е на добро ниво, не се наблюдава наличие на вредители и не бяха получени оплаквания в тази връзка. Мероприятията по дезинсекция и дератизация в затвора гр. Сливен се извършват периодически, съгласно

реда и условията за извършване на такива дейности. Пръска се един път месечно, като при необходимост се извършва и извънредна обработка на площите на затвора и общежитията.

В периода 01.01.2023г. до 23.05.2023г. ДДД на територията на затвора гр. Сливен и ареста към него са извършвани по ред определен, съгласно договора сключен между ГДИН и фирма за ДДД. Считано от 08.06.2023г. договърът е прекратен и обработките са преустановени, а до всички затвори са дадени указания за определяне на подходящи служители, които да преминат курс на обучение за ДДД изпълнители.

Считано от м. септември 2023г. до момента обработките се извършват по Вътрешните правила за извършване и организиране на ДДД в местата за лишаване от свобода, от служител, който е преминал курс на обучение и притежава сертификат за извършване на дейността. Предоставят се необходимите препарати за дезинфекция и екипировка за обученияя служител.

ЗООТ „Сливен“

Затворническо общежитие от открит тип „Сливен“ се помещава на територията на Затвор Сливен и разполага с капацитет за настаняване до 53 лишени от свобода на база 4 кв.м.

Към деня на проверката не се наблюдаваше пренаселеност в помещенията, всяко спално помещение има осигурен достъп до естествена дневна светлина, отопление, масичка със стол и шкафче за лични вещи.

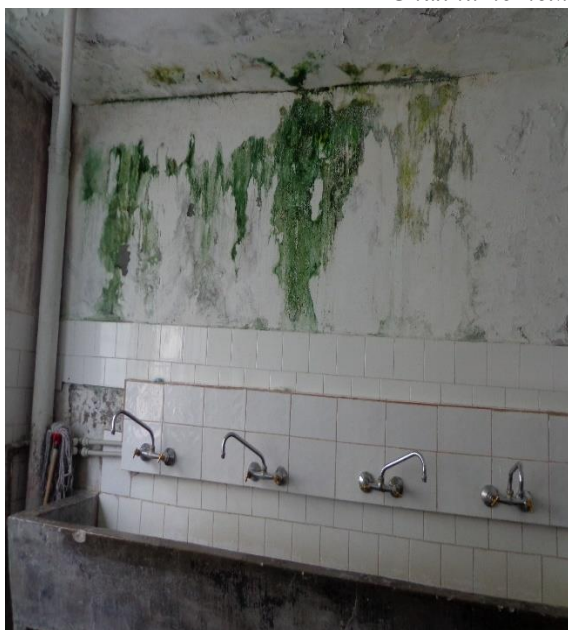
Баните и санитарните възли са общи и разположени в края на коридора. Материално-битовите условия в спалните помещения са добри и няма наличие на вредители.

Както и при преходната проверка през 2021 г., се наблюдава **лошо състояние на санитарните възли на общежитието, с наличие на влага, мухъл и рушаща се мазилка.**

Предвид горното институцията на омбудсмана отправя препоръка до министъра на правосъдието да бъдат отпуснати финансови средства за извършване на ремонт на санитарните възли на ЗО „Сливен“.

Спалните помещения в ЗООТ

Санитарни възли в ЗООТ

Поправителен дом за непълнолетни девойки

ПДНД разполага с капацитет за **31 девойки на база 4 кв.м.** Разположен е на един етаж и разполага с десет спални помещения, клуб, кухненски бокс, санитарен възел с баня и умивалня.

Към деня на проверката нямаше настанени непълнолетни девойки.

Материално-битовите условия отговарят на изискванията за достъп до естествена дневна светлина, площ и вентилация. Хигиената е на добро ниво и няма наличие на вредители в спалните помещения, но е необходим основен ремонт на общите санитарни възли поради **наличието на влага**.

Спално помещение и стая за дейности

Санитарен възел

Предвид горното, институцията на омбудсмана препоръчва да бъдат отпуснати необходимите финансови средства за извършване на основен ремонт на санитарните възли в Поправителния дом за непълнолетни девойки.

Арест - гр. Сливен

От 2019 година е разкрит арест на територията на Затвора Сливен. Арестът разполага с 20 помещения за настаняване, като капацитетът на база 4 кв. м. е за 40 лица. Към деня на проверката бяха настанени 30 задържани лица, от които трима чужденци и едно непълнолетно лице.

Всяко спално помещение разполага със собствен санитарен възел. Предвидени са по едно спално помещение за жени, едно за девойки и отделно помещение за непълнолетни момчета. Арестът разполага още със стая за свиждане и стая за среща с адвокат, мокро помещение с пералня и сушилня, медицински кабинет, място за провеждане на престой на открито.

Материално битовите условия са добри и отговарят на европейските и международни изисквания с осигурен достъп до естествена дневна светлина, осигурена вентилация в стаите и коридорите и климатични системи.

Спално помещение със санитарен възел

Стая за свиждање

Пералня и сушилня

ЗООТ „Рамануша“

Затворническо общежитие „Рамануша“ располага с общо 10 спални помещения, с общ санитарен възел при общ капацитет на база 4 кв.м. за **38** лишени от свобода. Общежитието располага със собствена кухня и столова, библиотека, стая за религиозни нужди, градина, медицински кабинет. Храната се изготвя според утвърденото меню от Затвор Сливен и се приготвя на място в кухнята. Към момента общежитието не располага със собствена лавка, поради което лицата се конвоират един път седмично до лавката на затвора или им се пазарува по заявка.

При предходната проверка на екипа на омбудсмана през 2021 г. са констатирани лоши материално-битови условия и е издадена препоръка до министерство на правосъдието за **отпускане на финансови средства за изграждане на нова отоплителна система и извършване на ремонт на санитарните възли на общежитието.**

В хода на настоящата проверка, проверяващият екип установи, че хигиената в спалните помещения е на добро ниво и са извършвани освежителни ремонти и пребоядисване на стените. **Към настоящия момент обаче отоплението на общежитието продължава да е на въглища, което създава предпоставки за възникване на пожар и опушване в помещенията, както и замърсявания по стените.** По информация на администрацията на общежитието, е изготвен проект за нова отоплителна система на ЗООТ „Рамануша“, но липсват финансови средства за реализирането му.

Проверяващият екип констатира, че няма подобрение и на условията в санитарните възли на общежитието. Същите са с наличие на влага, мухъл, рушаща се мазилка и се нуждаят от основен ремонт.

Предвид горното, институцията на омбудсмана, препоръчва на министъра на правосъдието да бъдат предвидени и отпуснати финансови средства за реализиране на новия проект за изграждане на отоплителна система и за извършване на цялостен ремонт на санитарните възли на общежитието.

Санитарните възли в ЗООТ „Рамануша“

2. Изхранване в Затвор Сливен, затворническите общежития и арест

Храната в Затвор Сливен и затворническите общежития към него се приготвя в кухнята на затвора според утвърденото меню от началника на затвора.

Предвидени са диетични менюта и отделно меню за мюсюлмани. Предоставят се и предвидените надбавки за работещите лишени от свобода. Видно от предоставените менюта от администрацията на затвора, храната е разнообразна, съдържа млечни продукти, риба, месо, пресни плодове и зеленчуци и отговаря като количество и калориен състав на утвърдените таблици от министъра на правосъдието.

Трайните хранителни продукти и консерви (в срок на годност) се съхраняват в складови помещения.

Хранителните продукти, които е необходимо да се съхраняват при ниски температури се държат в хладилници и фризери. Съхраняват се необходимите проби от храната до 48 часа. Според предоставена информация от служителите, работещи в кухня, от м. декември 2023 г. едната хладилна камера за съхранение на зеленчуци се е развалила, с оглед на което е изпратена заявка до Главна дирекция „Изпълнение на наказанията“ за осигуряване на нова, но към момента такава не е предоставена. От администрацията на затвора споделиха още, че част от уредите в кухнята е необходимо да бъдат сменени, в частност е необходима поне още една нова съдомиялна машина и една нова готварска печка.

С оглед на горното, институцията на омбудсмана отправя препоръка до министъра на правосъдието да бъдат осигурени средства за нова хладилна камера, нова съдомиялна и нова готварска печка за нуждите на Затвора Сливен.

На разположение на лишените от свобода има и лавка, от която могат допълнително да си закупват продукти според нуждите им.

Столовата

Кухненска печка

Хранителни проби

3. Трудова ангажираност на лишените от свобода в Затвора Сливен и общежитията към него

На лишените от свобода настанени в затвора гр. Сливен, ЗО “Сливен“ и ЗО “Рамануша“ им е предоставена възможност да полагат труд в няколко направления: в обслужващата и комунално-битова дейност на затвора, в работните обекти на ДП “ФОНД ЗАТВОРНО ДЕЛО“ (ДПФЗД) на територията на затвора - „Шивашки цех“, „Домакински и почистващи средства“ и „Цех декорация“, на външни работни обекти на ДПФЗД извън територията на затвора, както и чрез полагане на доброволен труд по реда на чл.80 от ЗИНЗС.

Спазва се законоустановената процедура за предлагане и назначаване на работа на лишените от свобода, като свободните работни места се обявяват на общодостъпни за всички места. В обявите се посочват критериите за допустимост на кандидатите и лицата, които отговорят на тях подават заявление до началника на затвора. Подборът се извършва в зависимост от личните и професионални качества на кандидатите, общата характеристика на работното място, дисциплинарния статус и мотивацията за трудова дейност, установена от експертния състав в хода на индивидуалната работа, както и след преценка на здравословното състояние.

Според предоставената информация от администрацията на затвора за периода **01.01.2024 г.- 31.10.2024 г.** общият брой лишени от свобода, които са ангажирани с трудова дейност е **149 л.св.**, от които **77 л.св.** са разпределени за работа в работните звена на ДПФЗД (цехове и ВРО), **23 л.св.** са ангажирани в обслужващата дейност на затвора, а **49 л.св.** полагат доброволен труд по чл. 80 ЗИНЗС. За предходния период от **01.01.2023г.- 31.12.2023г.** общият брой работещи лишени от свобода е **151** лишени от свобода, от които **64 л.св.** са били ангажирани в

обекти на ДПФЗД, **21 л.св.** са полагали труд в обекти към затвора и **66 л.св.** са извършвали доброволен труд.

Видно от предоставените справки, стремежът на администрацията на затвора е да се осигури работа за всички желаещи и мотивирани лишени от свобода и процентът на трудова ангажираност сред лишените от свобода е сравнително висок.

Шивашки цех

Цех за производство на домакински гъби

4. Образователен процес, религиозни потребности, свободно време и социални дейности в Затвор Сливен и общезитията към него

На лишените от свобода се предоставя възможност да завършат основно или средно образование и да придобият професионална квалификация „Оператор в производството на облекло“ в СУ „Аргири Живкова“. Според предоставена справка от администрацията на затвора за учащите лишени от свобода по години, за учебната 2022/2023 г. в училището са се обучили **64** лишени от свобода (около една четвърт от настанените в затвора жени). От тях **39** лишени от свобода са завършили.

За учебната 2023/2024 г. **62** лишени от свобода са записани за обучение, като от тях **38** лишени от свобода са завършили. От завършилите ученици, двама са придобили професионална квалификация „шивач“ и един в „производство на облекло“. За текущата учебна година записаните учащи са общо **60** лишени от свобода, разпределени по класове както следва:

1 клас: **7 л.св.**; 2 клас: **3 л.св.**; 3 клас: **4 л.св.**; 4 клас: **4 л.св.**; 5 клас: **11 л.св.**; 6 клас: **4 л.св.**; 7 клас: **8 л.св.**; 8 клас: **4 л.св.**; 9 клас: **4 л.св.**; 10 клас: **6 л.св.**; 11 клас: **3 л.св.**; 12 клас: **2 л.св.**

Класна стая

Компютърна зала

С оглед по-добрата ресоциализация на лишени от свобода, в Затвор Сливен се провеждат разнообразни културно-информационни дейности: сценични изяви, работни ателиета, групови проекти на открито и спортна дейност. Организиран се и извеждане на лишени от свобода за посещение на театрални постановки. На престоя на открито лишени от свобода имат възможност да полагат грижи за физическото си здраве и тонус. За задоволяване на религиозните им потребности лишени от свобода имат право на посещения в параклис два пъти седмично, като по време на християнски празници се отслужват литургии.

5. Условно предсрочно освобождаване

Според предоставена информация от затворническата администрация образуванията пред Окръжен съд дела за условно-предсрочно освобождаване за 2022 г. са **28**, като от тях на основание чл. 437, ал.2 - по инициатива на осъденото лице са **24**; от тях **4** са подкрепени с положително становище на началника на затвора и същите са уважени от съда, останалите са с отрицателно становище и не са уважени от съда. За същата година **3** осъдени са депозирали молба до Окръжна прокуратура, която е изготвила постановление с отказ да бъде внесено предложение до съда за УПО.

За 2023 са изготвени общо **38** становища относно условно-предсрочно освобождаване - **35** по молби на лишени от свобода (от които 1 с адресат до Окръжна прокуратура Сливен, приключила с отказ да бъде предложена на съда за УПО) и 3 предложения на началника до Окръжен съд – Сливен. **33** от производствата са приключили - **21** без уважение, **7** от подадените молби са оттеглени и делата прекратени; **5** лица са условно-предсрочно освободени, **5** дела са разгледани през м. 01.2024 г.

За 2024 са изготвени общо **33** становища относно условно-предсрочно освобождаване - **29** по молби на лишени от свобода и **4** предложения на началника

до Окръжен съд - Сливен. **30** от производствата са приключили - **13** без уважение, **10** от подадените молби са оттеглени и делата прекратени; **6** лица са условно-предсрочно освободени.

6. Медицинско обслужване в Затвор Сливен, ЗО „Сливен“ и Арест- гр. Сливен

В медицинския център на Затвора - гр. Сливен работят на щатни длъжности: Лекар - директор на Медицинския център, двама медицински фелдшери, лекар по дентална медицина, акушер - гинеколог на 0,5 щат и една медицинска сестра.

Щатното място за 1/2 бр. психиатър е незаето и психиатричното обслужване се извършва от психиатър, който посещава МЦ на затвора на всеки 14 дни, като извършва специализирани прегледи с направления по НЗОК. **Назначаването на психиатър на свободната 1/2 щатна бройка би оптимизирало психиатричното обслужване и своевременния достъп до психиатрична помощ на лишените от свобода жени.**

Със заповед на началника на затвора е регламентиран график за осигуряване на медицинско обезпечаване на лишените от свобода в Затвора Сливен и задържаните под стража лица в Ареста - гр. Сливен в почивните дни.

От два месеца лишените от свобода жени нямат външен общопрактикуващ (личен) лекар по договор с НЗОК, като със съдействието на РЗОК/НЗОК, лекарят директор на медицинския център на затвора е оправомощен да издава направления по НЗОК, както и да предписва рецепти за лекарствени продукти, заплащани напълно или частично от НЗОК (след получаване от НЗОК на номер на рецептурна книжка).

Медицинският център обслужва лишените от свобода в затвора и общежитията, както и задържаните в ареста. Води се Регистър за травматичните увреждания, при проверката на който е констатирано регистрирането на: **46** случая през 2022 г., **154** през 2023 г. и **126** през 2024 г. до деня на проверката, като следва да се уточни, че се регистрират всички, даже незначителните случаи на травматични увреждания. В тази връзка е получена информация, че съгласно Окръжно № 4869/15.04.2024 г. на ГДИН, е разпоредено в Регистъра на травматични увреждания на лишените от свобода и задържани под стража да не се вписват трудови, битови и други злополуки, а само случаи на получени наранявания вследствие на употреба на физическа сила или постъпили оплаквания на лишени от свобода за упражнено спрямо тях насилие. Съгласно така подадената справка, за 2022 г. регистрираните случаи са **33**, за 2023 г. са **59**, за 2024 г. до 13.11.2024г.: **37**.

Справка за регистрираните случаи и оказано специализирано лечение за 2023г. и до 13.11.2024 г.:

Заболяване	Брой регистрирани	От тях, на колко е оказано специализирано лечение
Наркомании	107	100
Алкохолизъм	25	20
Психични заболявания	80	76
Туберкулоза	1	0
ХИВ/СПИН	1	0

Медицинският кабинет и манипулационна разполагат с необходимото оборудване, спешен шкаф, зареден с необходимите лекарствени продукти в срок на годност, както и шкафове с лекарствени продукти и консумативи.

Към МЦ има интензивна стая с легла за наблюдение. Снабдяването с лекарствени продукти се извършва централно, от доставчик по договор с ГДИН, като от затвора се заявяват количества от необходимите и налични в техническата спецификация (списък) лекарствени продукти. Те се предоставят на лишените от свобода безплатно, срещу подпис, като при липса на лекарствен продукт в списъка им се предлага замяна с негов аналог или с аналогично действие продукт. **За съжаление, снабдяването с лекарства по този ред е лимитирано – както относно общата стойност на лекарствени продукти на година, така и на асортимента на предлаганите лекарствени продукти и не задоволява напълно нуждите на лишените от свобода, които се налага сами да заплащат за някои от лекарствените продукти.** Началникът на затвора потвърди, че е създадена комисия, която да проверява финансовото състояние на лишените от свобода и при липса на постъпления, както и на заместител по Спецификацията, изготвя становище с мотивирано предложение до началника на затвора за заплащането им от бюджета на ГДИН.

Спешен шкаф

Интензивна стая

Медицинската документация беше изискана и проверена, като е констатирано, че е пълна и се води редовно.

Осигурено е диетично хранене по съответните диети и изготвено меню, което беше изискано и проверено, както и храната, сервирана в деня на проверката.

Към момента на проверката нямаше бременни жени и новороден деца, като бяха посетени помещенията, в които те биха били настанени. Акушеро-гинекологичните прегледи се извършват в добре оборудван за целта кабинет.

Кабинет за гинекологични прегледи

Денталното обслужване на лишени от свобода жени се извършва в зъболекарския кабинет, а при необходимост от специализирана дентална помощ, в това число хирургични и протетични дейности, се извеждат във външни лечебни заведения.

Стоматологичен кабинет

Проверяващият екип се среща и проведе разговори с лишени от свобода жени, подали през годината жалби и сигнали до институцията на омбудсмана във връзка с медицинското им обслужване, а също медицинската им експертиза. Разяснени са им правомощията на институцията на омбудсмана, в изпълнение на функциите на

Национален превантивен механизъм, както и нормативни разпоредби, имащи отношение към поставените от тях въпроси, обсъдени са и възможностите за решаването им. Получените оплаквания от лишени от свобода жени при проведените интервюта при посещенията в килиите и поставените проблеми, имащи отношение към медицинското им обслужване и свързани с него въпроси, бяха обсъдени с директора и персонала на МЦ на затвора, като са набелязани конкретни мерки за тяхното решаване.

7. Медицинско обслужване в ЗООТ „Рамануша“

Съгласно получената от ръководството на общежитието информация, то се посещава един път седмично от медицински специалист от Затвора - Сливен.

За прегледите е посочено помещение, което не отговаря на изискванията за медицински кабинет и няма медицинско оборудване и консумативи. Уточнено е, че при посещенията си медицинският специалист носи със себе си чанта с необходимите уреди, инструменти и консумативи.

Медицинският кабинет

Води се Книга за вписване на лишените от свобода, които се нуждаят от медицинска помощ, в която от медицинското лице се отразява и оказаната им медицинска помощ.

Лекарствените продукти се съхраняват в остъклени шкафове в коридора и са индивидуални, но не беше уточнен редът за тяхното осигуряване, както и дали има такива, заплащани напълно или частично от НЗОК. Същевременно беше получен отказ за предоставяне на лични данни на случайно избрани лишени от свобода жени, необходими за проверка на здравноосигурителните им права.

Бяха проведени интервюта с лишени от свобода жени, които нямаха оплаквания по повод медицинското им обслужване.

Регистрационно-приемателен център - с. Баня към Държавната агенция за бежанците при Министерския съвет

Общият капацитет на РПЦ - с. Баня (Новозагарско) е за общо до **70 лица**, като се планира разширяване на капацитета чрез добавяне на фургони в двора, с още до 70 лица, общо за 140. Към деня на проверката бяха настанени общо **60** лица, всички мъже от **сирийски** произход. Средният престой на лицата е от 3 до 6 месеца (периодът, в който тече процедурата им пред ДАБ).

РПЦ - с. Баня разполага със столова, медицински кабинет, перално, котелно, кухня (в която чужденците могат да си приготвят храна), двор и спортни площадки. **Скорошни ремонтни дейности не са извършвани поради липса на финансиране.** Една част от помещенията за настаняване са разположени в рамките на няколкоетажна сграда, където се намира и администрацията на обекта, а друга част от помещенията са разположени в едноетажна постройка към основния корпус.

Храната се осигурява чрез сключен договор за обществена поръчка с местна фирма, предлагаща доставка на храна (кетъринг). Според заложените условия в сключения договор стойността на един храноден с включено ДДС е **6, 24 лв.**, като доставките се извършват ежедневно, три пъти на ден до обекта след предварително подадена заявка. Храната се доставя както следва: закуска- между 07.00 и 08.00, обяд между 12.00 и 13.00 часа и вечеря между 17.00-18.00 часа. Предвидена е възможност за заявяване на диетична храна, храна за деца от 0 до 3 г., адаптирано мляко, плодови и зеленчукови пюрета. От доставеното количество храна се заделят контролни проби, които се съхраняват до 48 часа в хладилник. Видно от предоставени менюта храната е разнообразна и отговаря на заложените в договора изисквания, като съдържа млечни и месни продукти, пресни плодове и зеленчуци. Обектът разполага с помещение (разливна), в което храната се претопля и сервира. Осигурено е помещение за хранене (столова), но повечето чужденци предпочитат да се хранят по стаите си. В хода на извършената проверка не бяха получено оплаквания от настанените лица от количеството и качеството на предоставяната храна. На лицата е осигурена възможност да пазаруват в местния супермаркет и да си приготвят сами храната, ако предлаганата храна не отговаря на вкусовите им предпочитания.

Хладилници за съхранение на храната

Помещение за готвене

Общият брой служители по щатно разписание е 18 щатни бройки, включително длъжността директор и две допълнителни бройки служители по Фонд „Убежище, миграция и интеграция“, общо **20 служители** за целия обект. Към момента няма незаети длъжности. Осигурен е един преводач от Агенцията за бежанци на Европейския съюз (EUAА).

Обработката срещу вредители се извършва от лицензирана фирма при условията на сключен договор за обществена поръчка. Според заложеното в договора, пръскането се осъществява поне един път месечно, като след всяка извършена ДДД обработка се изготвя протокол по образец. При огледа на самите помещения за настаняване, проверяващият екип не установи наличие на вредители и не получи оплаквания в тази връзка. Екипът констатира, че постелъчният инвентар е подменен наскоро и хигиената в общите и индивидуалните помещения е на добро ниво. Бяха споделени оплаквания единствено от **наличието на комари през летните месеци, с оглед на което институцията на омбудсмана препоръчва да бъдат поставени комарници на прозорците на спалните помещения.**

Отоплението в обекта е на нафта. Всяко спално помещение е оборудвано с легло, радиатор, шкаф за лични вещи, а в част от помещенията настаните лица разполагат и със собствени хладилници, където да съхраняват храна.

Спално помещение

Баня с душове

Проверяващият екип беше информиран, че покривът на едноетажната постройка, в която са настанени част от лицата, наскоро е бил ремонтиран поради теч, но в най-засегнатото помещение от теча, щетите все още не са отстранени поради липса на финансиране. Проверяващият екип установи също, че една от стъклените (входни) врати към спалните помещения е със счупено стъкло. Предвид горното, институцията на омбудсмана препоръчва на председателя на ДАБ при МС да бъдат отпуснати финансови средства за извършване на ремонт на засегнатите помещения.

Щети по прозорците

Щети от теча

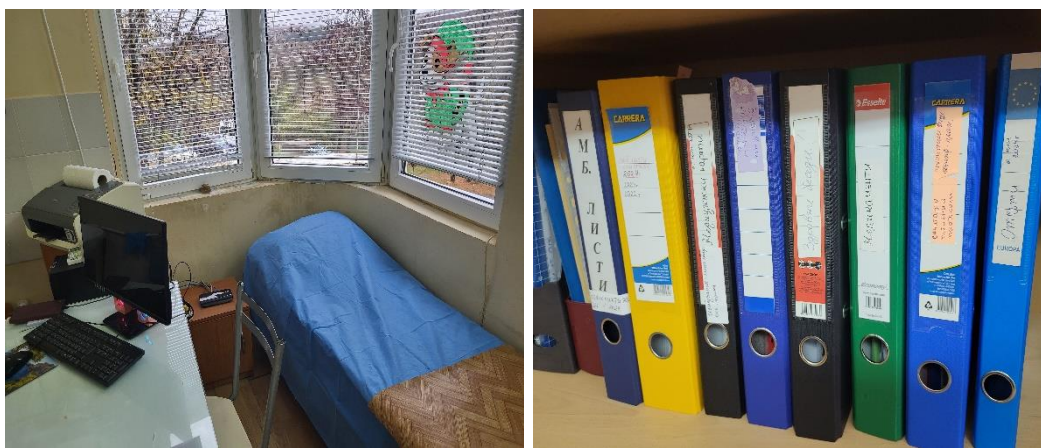
Медицинско обслужване в РПЦ-с. Баня

Медицинското обслужване в РПЦ - с. Баня се извършва от назначена с трудов договор, на пълен работен ден, медицинска сестра. Дейността ѝ се осъществява в оборудван за целта медицински кабинет с манипулационна.

При пристигането на чужденците, се провежда беседа, при която те съобщават, ако имат някакви оплаквания. Взимането на биологичен материал за изследване от новопристигнали чужди граждани (кръвна проба за изследване за малария, както и фекални проби за микробиологично и паразитологично изследване) се извършва от медицинската сестра в съответствие с писмата и предписанията на главният държавен здравен инспектор и са съобразени с епидемичната обстановка в държавите, от които пристигат лицата.

Медицинският специалист провежда и прегледи при наличие на оплаквания, като, при необходимост, чужденците се насочват към изборния по служебен път общопрактикуващ лекар. Ежемесечно, към РЗОК- Сливен, с копие до личния лекар, се изпращат списъци на чужденци, търсещи закрила, за записване, съответно за отписване от пациентската листа на ОПЛ. При спешни случаи, на чужденци за които все още няма избран по този ред личен лекар, се взема удостоверение от НАП.

Освен посочените по-горе, медицинската сестра извършва всички дейности на кабинета, в това число: постоянно медицинско наблюдение, насочване към и прилагане на лечение на настанени лица, в съответствие с лекарските предписания, оказване на медицинска помощ при оплаквания, изготвяне и поддържане на медицинска документация за всяко лице, предоставяне на лекарствени продукти и др.

Медицинският кабинет в РПЦ-с.Баня

Кабинетът е оборудван с всичко необходимо за дейността си, в това число спешен шкаф, съдържанието на който беше проверено и е констатирано, че лекарствените продукти са в срок на годност.

Лекарствените продукти и консулативите се осигуряват централно от ДАБ при МС, по предварителна заявка, съобразно утвърден списък. БЧК оказва съдействие, чрез осигуряване на информационни табели, както и осигуряване на лекарства извън списъка.

Спешен шкаф и медицински консулативи

Медицинската документация в кабинета е пълна и се води редовно. Амбулаторни листове, резултати от изследвания и др., се съхраняват в папки, като на случаен принцип беше проверена медицинската документация на търсещите закрила чужденци, настанени в центъра.

При спешни случаи, се търси помощ от Центъра за спешна медицинска помощ, като не се съобщава за случаи на отказ за посещения на екипите в РПЦ. Прегледи от специалисти и медико-диагностични изследвания се извършват в лечебни заведения за извънболнична помощ в гр. Сливен, а при необходимост от болнично лечение, търсещите закрила чужденци се хоспитализират в болниците в гр. Сливен: МБАЛ „Д-р Иван Селимински“ АД и МБАЛ „Хаджи Димитър“ ООД.

Към момента на проверката в РПЦ- с. Баня няма търсещи закрила чужди граждани с хронични заболявания.

Районно полицейско управление - Сливен при Областна Дирекция към МВР - гр. Сливен

Арестът на РПУ-Сливен разполага с 4 помещения за настаняване, с общ капацитет от **8 задържани лица**. В деня на проверката нямаше настанени лица в помещенията. Общият брой преминали лица за периода **02.06.2024- 14.11.2024 г.** (деня на проверката) според отразеното в Книгата за задържани лица са **253 човека**.

В помещенията за задържане се настаняват и лица задържани по Указ № 904 за борба с дребното хулиганство, като за последните две години, общият брой задържани по указа, са **5 лица**. Лицата, задържани по реда на Указа, задължително се подлагат на медицински преглед, съобразно нормативните изисквания.

Здравословното състояние на задържаните лица по реда на ЗМВР при приемане се отразява в Книгата за задържаните лица, която беше изискана и проверена. Прегледи от медицински лица се извършват от екипи на ЦСМП, при необходимост или по искане на задържаното лице.

Не са регистрирани случаи на насилие, на самонаранявания или други суицидни прояви от задържаните лица.

Материално-битовите условия в помещенията за задържане са добри и отговарят на международните и европейските изисквания, като са с осигурен достъп до естествена дневна светлина, добра вентилация и хигиена. Предвидени са помещения за настаняване на жени и непълнолетни, стая за среща с адвокат и стая за провеждане на следствени действия.

Помещение за задържане

Санитарен възел

Проверяващият екип констатира, че не е обявен списък на дежурните адвокати и телефон на Националното бюро за правната помощ на видно място.

С оглед на това, институцията на омбудсмана препоръчва на явно място в помещенията за настаняване на задържани лица, да се постави актуален списък на дежурните адвокати, поддържан и предоставен от адвокатския съвет, както и телефони на Националното бюро за правна помощ и на представител на местния адвокатски съвет, който отговаря за определяне на адвокат по Закона за правната помощ, съобразно изискванията на Инструкция № 8121з-78 от 24 януари 2015г. за реда за осъществяване на задържане, оборудването на помещенията за настаняване на задържани лица и реда в тях в МВР, издадена от министъра на вътрешните работи.

В РЕЗУЛТАТ ОТ ИЗВЪРШЕНАТА ПРОВЕРКА, ИНСТИТУЦИЯТА НА ОМБУДСМАНА ОТПРАВЯ СЛЕДНИТЕ ПРЕПОРЪКИ:

I. ДО МИНИСТЪРА НА ПРАВОСЪДИЕТО

1. Да бъдат отпуснати финансови средства за извършване на основен ремонт на санитарните възли на ЗООТ „Сливен“ и Поправителния дом за непълнолетни девойки към Затвора Сливен;
2. Да бъдат отпуснати финансови средства за извършването на основен ремонт на санитарните възли на ЗООТ „Рамануша“;
3. Да бъдат отпуснати финансови средства за изграждане на нова отоплителна система в ЗООТ „Рамануша“;
4. Да бъдат осигурени и отпуснати средства за нова хладилна камера, нова съдомиялна и нова печка за нуждите на Затвора Сливен.

II. ДО ДИРЕКТОРА НА ГЛАВНА ДИРЕКЦИЯ „ИЗПЪЛНЕНИЕ НА НАКАЗАНИЯТА“:

Да бъде предприета инициатива за повишаване на годишния лимит и разширяване на асортимента на доставяните по техническата спецификация (списък) лекарствени продукти в местата за лишаване от свобода.

III. ДО НАЧАЛНИКА НА ЗАТВОРА СЛИВЕН

1. Да бъдат подновени усилията за назначаване по договор на лекар – психиатър за попълване състава на медицинския център;
2. Помещението в ЗООТ „Рамануша“, в което се извършват прегледите на лишени от свобода жени, да се приведе и оборудва в съответствие с изискванията за осъществяване на медицинска дейност.

IV. ДО ПРЕДСЕДАТЕЛЯ НА ДАБ ПРИ МС

1. Да бъдат изградени комарници на прозорците на РПЦ- с. Бяла;
2. Да бъдат отпуснати финансови средства за извършване на ремонт и отстраняване на щетите в РПЦ - с. Баня.

V. ДО НАЧАЛНИКА НА ОДМВР- СЛИВЕН

Да се постави на явно място в помещенията за настаняване на задържани лица актуален списък на дежурните адвокати, поддържан и предоставен от адвокатския съвет, както и телефони на Националното бюро за правна помощ и на представител на местния адвокатски съвет, който отговаря за определяне на адвокат по Закона за правната помощ, съобразно изискванията на Инstrukция № 81213-78 от 24 януари 2015г.